

Obsah

	Strana		Strana
Předmluva k prvnímu vydání	3	1. Ovoce bobulové	43
Předmluva k druhému vydání	6	2. Ovoce drobné a dužnaté	46
Účel a význam konzervace	8	d) Ovoce skořápkové a podobné	49
Základní pojmy a historický nástin	8	e) Zelenina s vlastnostmi konzervního ovoce	50
O výživě lidí a významu ovoce a zeleniny jako potravin	12	Sklizeň, balení a zasilání ovoce ke konzervaci	51
Živiny a poživatiny (potraviny, pochutiny)	12	Chemismus ovoce	54
Výživa. — Vitaminy	13	a) Zrání a zralost ovoce	55
A. Výživa.		1. Zralost fyziologická (sklizňová)	55
Poznámky o potravinách kyselinotvorných a zásadotvorných	14	2. Zralost plodová (konsumní)	55
B. Vitaminy.		3. Dospělost ovoce ke zpracování	55
a) Vitaminy v tuku rozpustné	16	b) Jednotlivé chemické složky ovoce	58
b) Vitaminy v tuku nerozpustné	18	Cukry	58
Přehled obsahu důležitých vitaminů v ovoci a zelenině	20	Kyseliny	58
Vitaminy známé do r. 1940	22	Dusíkaté látky	59
Změny vitaminů v konzervách	22	Pektiny	59
O změnách a rozkladu vegetabilii	24	Škrob	59
A. Enzymy	24	Olej	59
— hydrolytické (hydrolasy)	24	Minerální látky	59
— oxydační (oxydasy)	25	Chemické složení ovoce	60
— koagulační (koagulasy)	26	Způsoby konzervace ovoce	62
— kvasné	26	I. Konzervace čerstvého ovoce chladem	63
— redukční (reduktasy)	26	Použití ledu; lednice	63
— syntetické (syntasy)	26	Chladicí zařízení	65
B. Rozkladné mikroorganismy	26	a) — absorpční	66
1. Kvašení	27	b) — kompresní	66
2. Kysání	27	Výroba umělého ledu	69
3. Hnití	28	Led vyrobený z vody za tlaku	70
4. Tlení	28	Tuhý kysličník uhlíčitý — „suchý led“	70
Rozklad rostlinných látek	29	Chladírny	72
Mikroflora ovocného moštu	34	a) Chlazení chladícími roztoky	72
Přehled způsobů konzervace	36	b) Zchlazování přímé	73
Pojem a praktické rozdělení ovoce s hlediska konzervního	38	c) Chlazení zchlazeným vzduchem	74
Stručné charakteristiky ovoce s hlediska konzervního	39	Uchovávaní ovoce v chladírnách	74
a) Ovoce jádrové	39	Využití chladu v dopravnictví	78
b) Ovoce peckové	40	Konzervace ovoce a zeleniny zmrazováním	79
c) Ovoce bobulové, drobné a dužnaté	43	II. Konzervace čerstvého ovoce prostředím a obalem	80
		a) Konzervace neutrálními plyny	80

Strana	Strana
b) konzervace ovoce ve hmotách jemně rozmělněných	Voda k účelům konzervním . . . . .
80	124
c) — ovoce enrobaží	Cukr a cukerné roztoky . . . . .
81	126
d) — ovoce obaly	Cukr škrobový a umělá sladidla . . . . .
82	127
Konzervace ovoce elektřinou	Barviva . . . . .
82	128
III. Konzervace ovoce teplem	Kyseliny . . . . .
82	130
A. Sušení ovoce	Umělé esence aromatické . . . . .
83	130
— — slunečním teplem	Látky rosolovací . . . . .
85	131
Venkovské sušení v domácnosti	Konservační látky chemické . . . . .
85	133
Sušárny	Přehled chemických činidel kon- servačních . . . . .
86	134
Stručné popisy sušáren	Výroba kompotů . . . . .
87	137
a) Sušárny jednoduché	Pracovní postup při výrobě kom- potů . . . . .
87	137
Sušárny domkové	Pracovní a strojní zařízení vý- roben kompotů . . . . .
88	137
Sušárna staročeská	Pracovní stoly . . . . .
88	139
— zlepšená topením Weberovým	Konservní sklenice, zásobní ná- doby a krabice . . . . .
88	139
— bosenská	Vlastní výroba plechových krab- ic . . . . .
89	146
— Fořtova-Novákova	Velikost krabic . . . . .
91	147
— bulharská	Kotle . . . . .
91	148
Sušárná hvozdové	Stroje vymývací a lešticí . . . . .
91	149
Sušárny komorové (suši- cí aparáty)	Přístroje a stroje značkovací . . . . .
92	150
Sušárna Ryderova	Stroje plnicí . . . . .
92	150
— geisenheimská	Stroje uzavírací, řezací a lemo- vací . . . . .
94	150
— Lucasova	Autoklávy a sterilační vany . . . . .
94	155
— Vohralíkova	Sterilační hrnce pro domácnost . . . . .
95	156
— Buňatova	Stroje etiketovací . . . . .
95	158
— Aldenova	Váhy a jiné kontrolní přístroje . . . . .
95	159
b) Rychlosušárny	Úprava ovoce na kompoty . . . . .
96	160
Sušárna Schildeho Favorit	Blanširování neboli předváření ovoce . . . . .
96	160
— — Simplex	Bělení (odbarvování) ovoce . . . . .
97	163
— Wilma	Barvení . . . . .
97	164
— T. A. G.	Plnění nádob ovocem . . . . .
97	167
Rychlosušárna Fořtova	Vážení konserv . . . . .
97	167
Sušárna Haasova	Podrobnosti o cukerných rozto- cích . . . . .
101	168
Sušárny kanálové	Tabulka cukerných roztoků . . . . .
101	170
— pásové	Sterilace konserv . . . . .
101	173
— Čechova Savet	Bombáže . . . . .
102	173
— transportní	Výroba kompotů z jednot- livých druhů ovoce . . . . .
104	175
— bubnové	Kompoty z ovoce jádrového . . . . .
104	175
c) Sušárny speciální	— — peckového . . . . .
104	178
— rozstříkové	— — drobného . . . . .
104	184
— válcové	— — skořápkového . . . . .
105	188
— vakuové	— z ostatních druhů ovoce . . . . .
105	190
Příklad výpočtu spotřeby vzduchu v sušárně	— zeleninové . . . . .
106	190
Příprava ovoce k sušení (praní, loupání, dělení, odpeckování, sírění, paření)	Kompoty míchané . . . . .
107	192
Poznámky k sušení ovoce v su- šárnách	Zavařování ovoce bez cukru . . . . .
111	193
Sušení ovoce jádrového	Uchovávání kompotů . . . . .
112	194
— — peckového	Otevírání sklenic a krabic s kompotem . . . . .
115	194
Etuvace	Dodatek. — Konzervace ovoce zaváření . . . . .
116	196
Dipování (noření)	Názvosloví . . . . .
116	196
Sušení ostatního ovoce	C. Konzervace ovoce rozvařeného . . . . .
120	197
Přehled sušení ovoce (tabulka)	Konzervace rozvařeného ovoce s použitím cukru . . . . .
122	197
Bursovni usance při obchodu su- šeným ovocem	
122	
Ustanovení potravního kodexu o sušeném ovoci	
122	
Úschovna a balení sušen. ovoce	
123	
B. Zaváření ovoce	
124	

Strana	Strana
Marmelády	197
Příprava ovoce k výrobě marmelád	200
Rozváření ovoce	200
Protlačování ovoce síty. — Parsírky, vystěrače	201
Uchovávaní měli před dalším zpracováním	203
Zahušťování a slazení ovocného protlaku	206
Kontrola zahuštění marmelád	208
Slazení marmelád	208
Barvení marmelád	209
Plnění hotové marmelády do nádob	210
Uchovávaní marmelád	211
Výpočty z výroby marmelád	211
Poznámky k výrobě marmelád podle jednotlivých druhů ovoce	214
Marmelády pro diabetiky	217
Výroba marmelád při nízkých teplotách	217
Jamy	217
Poznámky k výrobě jamů z jednotlivých druhů ovoce	219
Výroba jamů „za studena“	221
Konservace rozvařeného ovoce bez cukru	222
Povidla	222
Výroba povidel švestkových	222
— — ze suchých švestek	227
Povidla z ostatních druhů ovoce	227
Slazená a kořeněná povidla	228
Chemické složení bosenských švestkových povidel	228
Ovocné pasty	228
Názvosloví	230
D. Konservace ovoce proslazováním	230
Ovoce proslazované hustým roztokem cukerným	230
Ovoce kandované	232
— glačované	232
— v krystalovém cukru	234
E. Nakládání ovoce do prostředí nekukerných	235
IV. Výroba ovocných šťav, huspenin a syrupů	236
Úvod	236
A. Výroba ovocných šťav a nealkoholových nápojů ovocných	237
Pracovní postup při výrobě ovocných šťav	238
Zužitkování ovocných matolin	247
Sudy, tanky, demizony, láhve	250
Zátky a uzávěry lahví	260
Úprava čerstvého moštu	263
Číření moštů	264
Filtry a filtrace	266
Čerpadla a hadice	273
Sterilace vyčiřené moštu získané za studena	274
— moštu metodou Seitzovou	276
— — — Seitzovou-Böhiho	280
— ovocných šťav teplem	282
— — — elektrickým proudem	287
— moštu katadynací	288
Přislazování kyselých moštů	289
Použití ovocného moštu při úpravě ovocného salátu	289
Pěnové nápoje nealkoholické	289
Sociální a hospodářský význam nekvašených nápojů ovocných	291
Limonády	291
B. Výroba zahuštěných neslazených šťav ovocných	292
Zahušťování moštů vymrzáním	293
C. Výroba ovocných huspenin	293
Poznámky k výrobě huspenin z jednotlivých druhů ovoce	294
Výroba ovocných šťav za horka	295
Výroba ovocných pektinů	297
D. Výroba ovocných syrupů	298
Přehled výroby syrupů z jednotlivých druhů ovoce	301
Poznámky k domácí výrobě ovocných syrupů	303
E. Ovocné šťávy alkoholizované	303
Názvosloví	304
V. Výroba ovocných nápojů alkoholických a ovocných octů	304
A. Ovocná vína	305
Pracovní postup při výrobě ovocných vín	306
Úprava a kvašení moštu	308
Školení a čištění ovocných vín	312
Poznámky k jednotlivým druhům ovocných vín	315
Připomínky k výrobě ovocných vín v domácnosti	320
Slazená neboli desertní vína ovocná	321
Kořeněná a hořká vína ovocná	321
Nemoci a vady ovocných vín	323
Ovocná vína šumivá a pěnová	326
Šumivá vína ovocná	326
Pěnová vína ovocná	329
Lihovité nápoje ovocné	329
Adjutace naplněných lahví pro obchod	329
Názvosloví	331

	Strana		Strana
B. Výroba ovocných destilátů	331	Paprikový výtažek	379
Slivovice	331	Konservace zeleniny a	
Jiné ovocné pálenky	338	hub teplem v uzavřených	
Ovocná vínovice	340	nádobách	380
C. Ovocné likéry a nápoje podobné	340	Pracovní postup při konzervaci ze-	
Ovocné likéry z čerstvého ovoce	340	lenin v uzavřených nádobách	380
— — připravené alkoholizací ovoc-		Přehled jednotlivých	
ných šťav	341	druhů zeleninových kon-	
— — z ovocných slupek	342	serv	383
— s ovocnou příchutí	342	Tabulky ke konzervaci zeleniny	
Ovocné esence pravé i umělé	342	v plechovkách	391
Recepty ovocných esencí a kom-		Konservování zeleniny a hub v octě	
posic k přípravě likérů	343	a v jiných prostředcích	395
Ovocné medoviny	343	Okurky v octě	396
Cizí míchané nápoje	345	Nakládání okurek „rychlou me-	
Krystalické likéry	346	todou“	398
D. Ovocné octy	346	Sladkokyselé okurky	400
Kořeněný (bylinný) ocet ovocný	352	Okurky pepřenky	401
Definice z oboru ovocnářské technologie	353	— hořčičné (aciové)	401
Konservace zeleniny a hub	357	Červená řepa	402
Sušení zeleniny	357	Cibulka-perlovka	403
Zelenina používaná k sušení	359	Rajská jablička v octě	403
Zeleninové moučky	360	Melouny a tykve	404
Kuchyňská úprava sušené zeleniny	361	Zeleninová směs — Mixed	
Sušení hub	362	pickles	404
Přehled sušení zeleniny (tabulka)	362	Mletá zelenina v soli	406
Konservace zelí a okurek mléčným		Houby v octě	406
kysáním	363	— v soli	406
Kysané zelí	363	Zeleninový výtažek	407
Poznámky k biochemii mléčného		Polévkové koření	407
kysání zelí	370	Polévkové kostky a konzervy	408
Kysané okurky	371	V ý r o b a z e l e n i n o v ý c h	
Konservace zeleniny zahuštěním pro-		š ť a v	408
tlaku nebo teplem v nádobách	373	Dodatek	410
Výroba protlaku z raj-		Silice	410
ských jablek	374	Výroba růžového oleje	411
Pracovní postup při výrobě raj-		Komposice k výrobě voňavek	412
ského protlaku	374	Předpisy na kolínské a ústní vody	414
Kečup (Catchup)	376	Rejstřík jmenný a věcný	415
Kalkulace protlaku z rajských		Seznam vyobrazení	394
jablek	378	Literatura	398